

שמות פרק ל

(יא) וַיְדַבֵּר יְקֹנָק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר :

(יב) **כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתַנּוּ אִישׁ כֶּפֶר נַפְשׁוֹ לִיקְנֹק בַּפְּקֹד אֹתָם וְלֹא יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בַּפְּקֹד אֹתָם :**

(יג) **זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֶבֶר עַל הַפְּקֻדִים מִחֻצֵי הַשָּׂקֶל בַּשָּׂקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשָּׂקֶל מִחֻצֵי הַשָּׂקֶל תְּרוּמָה לִיקְנֹק :**

(יד) כָּל הָעֶבֶר עַל הַפְּקֻדִים מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וְנִמְעָלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְקֹנָק :

(טו) **הָעֶשְׂרִי לֹא יִרְבֶּה וְהַדֵּל לֹא יִמְעִיט מִמִּחֻצֵי הַשָּׂקֶל לְתֵת אֶת תְּרוּמַת יְקֹנָק לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם :**

(טז) וְלִקְחֹתָ אֶת כֶּסֶף הַכֹּפָרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אוֹתוֹ עַל עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזָכְרוֹן לִפְנֵי יְקֹנָק לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם : פ

שמות פרק לח

(כד) **כָּל הַזֶּהב הַעֲשׂוּי לְמִלְאכָה בְּכָל מְלֹאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי זֶהב הַתְּנוּפָה תִשַּׁע וְעֶשְׂרִים כֶּפֶר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שָׂקֶל בַּשָּׂקֶל הַקֹּדֶשׁ :**

(כה) וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מֵאֵת כֶּפֶר וְאֶלְף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים שָׂקֶל בַּשָּׂקֶל הַקֹּדֶשׁ : ← 100 ככר + 1,775 שקל

(כו) בָּקַע לְגִלְגַּלֹת מִחֻצֵי הַשָּׂקֶל בַּשָּׂקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכָל הָעֶבֶר עַל הַפְּקֻדִים מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וְנִמְעָלָה

לְשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלְף וּשְׁלֹשֹׁת אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים : ← 603,550

(כז) וַיְהִי מֵאֵת כֶּסֶף הַכֶּסֶף לְצַקַת אֶת אֲדֹנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אֲדֹנֵי הַפְּרֹכֶת מֵאֵת אֲדֹנִים לְמֵאֵת הַכֶּפֶר כֶּפֶר לְאֶדֶן : ← 100 ככר

(כח) וְאֵת הָאֶלְף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים עֶשֶׂה וָוִים לְעִמּוּדִים וְצִפָּה רִאשִׁיהֶם וְחֲשֵׁק אֹתָם : ← 1,775 שקל

(כט) וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שְׁבַעִים כֶּפֶר וְאֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׂקֶל : ← 70 ככר + 2,400 שקל

(ל) וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת אֲדֹנֵי פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֵת מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לוֹ וְאֵת כָּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ :

(לא) וְאֵת אֲדֹנֵי הַחֹצֵר סָבִיב וְאֵת אֲדֹנֵי שַׁעַר הַחֹצֵר וְאֵת כָּל יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֵת כָּל יִתְדֹת הַחֹצֵר סָבִיב :

שקל דאורייתא = סלע   סלע = 4 דינר   מנה = 100 דינר   ככר = 60 מנה

603,550 X חצי שקל = 301,775 שקל = 201 ככר + 11 מנה

600,000 X חצי שקל = 300,000 שקל X 4 = 1,200,000 דינר \ 100 דינר = 12,000 מנה \ 60 = 200 ככר

3,550 X חצי שקל = 1,775 שקל X 4 = 7,100 דינר

6,000 דינר \ 100 דינר = 60 מנה \ 60 מנה = 1 ככר

1,100 דינר \ 100 דינר = 11 מנה

רש"י מסכת בכורות דף ה עמוד א ד"ה מחצית השקל בשקל הקדש

3,000 = 1 ככר (3,000 X חצי שקל = 1,500 שקל X 4 דינר = 6,000 דינר \ 100 דינר = 60 מנה \ 60 מנה = 1 ככר)

100 סלע = 4 מנה (100 סלע X 4 דינר = 400 דינר \ 100 דינר = 4 מנה)

600,000 \ 3,000 = 200 ככר

3,000 X חצי שקל = 1,500 סלע

500 X חצי שקל = 250 סלע

50 X חצי שקל = 25 סלע

3,550 X חצי שקל = 1,775 סלע

(1,000 סלע = 40 מנים) +

(500 סלע = 20 מנים) = 60 מנה = ככר

275 סלע X 4 = 1,100 דינר \ 100 = 11 מנה

מנה של קודש כפול היה

100 ככר קודש X 60 מנה = 6,000 מנה X 200 דינר (מנה של קודש כפול היה) = 1,200,000 דינר

1,200,000 דינר \ 100 דינר = 12,000 מנה \ 60 מנה = 200 ככר של חולין

1,775 שקל X 4 דינר = 7,100 דינר = 1 ככר + 11 מנה (6,000 דינר \ 100 = 60 מנה = 1 ככר + 1,100 דינר \ 100 = 11 מנה)

הוכחת מנה של קודש כפול היה

1. (כה) וְכִסֹּף פְּקוּדֵי הַעֲדָה מֵאֵת כֶּכֶר וְאַלְף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ : ← 100 ככר + 1,775 שקל

אילימא מיניה, שהרי כאן, שבעים ואחד מנה + שמות ל"ח + ואת האלף ושבע מאות וחמשה ושבעים עשה וויים לעמודים ולא מנאן הכתוב אלא בפרוטרוט, ואם איתא, מאה ואחד ככר ואחת עשרה מנה מיבעי ליה!

1,775 שקל X 4 דינר = 7,100 דינר \ 100 דינר = 71 מנה = 1 ככר + 11 מנה + 100 ככר = 101 ככר + 11 מנה
(6,000 דינר \ 100 = 60 מנה = 1 ככר + 1,100 דינר \ 100 = 11 מנה)

אלא, מדלא מנאן הכתוב אלא בפרוטרוט, ש"מ: מנה של קודש כפול היה.

1,775 שקל X 4 דינר = 7,100 דינר \ 200 דינר (מנה של קודש כפול היה) = 35.5 מנה > 1 ככר

ודילמא: כללי - קחשיב בככרי, פרטי - לא קא חשיב בככרי?

רש"י: לעולם - איכא לישאל אמאי לא אהדר מאתים ככר והא דאמרת אי לאו דכפול היה אמאי לא מננהו בככר לאו טעמא הוא דכללי שהגיעו למאה קחשיב בכללי, ופרטי כגון חד ככר לא חשיב בככרי לפיכך מנאן בפרוטרוט.

2. (כט) וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שְׁבַעִים כֶּכֶר וְאַלְפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל : ← 70 ככר + 2,400 שקל

אלא מהכא: + שמות ל"ח + ונחושת התנופה שבעים ככר ואלפים וארבע מאות שקל שהרי כאן תשעים וששה מנה, ולא מנאן הכתוב אלא בפרוטרוט

2,400 שקל X 4 דינר = 9,600 דינר \ 100 דינר = 96 מנה = 1 ככר + 36 מנה + 70 ככר = 71 ככר + 36 מנה

שמע מינה: מנה של קודש כפול היה

2,400 שקל X 4 דינר = 9,600 דינר \ 200 דינר (מנה של קודש כפול היה) = 48 מנה > 1 ככר

ודילמא: פרטא רבה - קא חשיב בככרי, פרטא זוטא - לא קחשיב בככרי

רש"י: פרטא רבה - שבעים ולהכי קרי ליה פרט דלא הגיע למאה. פרטא זוטא - כגון חד ככר.

3. יחזקאל פרק מה

(יב) וְהִשְׁקַל עֶשְׂרִים גֵּרָה עֶשְׂרִים שֶׁקֶלִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים שֶׁקֶלִים עֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה שֶׁקֶל הַמִּנְה יִהְיֶה לָכֶם :

היוצא מזה**מה שידוע לנו****מה שנמצא בפסוק**

מנה קודש = 2 x מנה חול מנה קודש = 200 דינר הוסיפו שתות מלבר (240 x 1/6) מנה קודש חדש = 200 x 1 1/5 = 240 דינר	שקל = ד' דינרין מנה = 100 דינר	20 שקל + 25 שקל + 15 שקל = 60 שקל = מנה 60 שקל = 240 דינר = מנה
--	-----------------------------------	--

מנה קודש = 200 דינר + (240 דינר x 1/6 = 40 דינר) = 240 דינר = מנה קודש אחרי שהוסיפו שתות

תוספות מסכת בכורות דף ה עמוד א ד"ה והשקל עשרים גרה

ר"ת - בימי יחזקאל הוסיפו שתות על המנה של קודש ובימי חכמים הוסיפו שתות על השקלים:

בימי יחזקאל: מנה חדש של קודש = 240 דינר = 60 שקל (20 גרה) נעשה מנה של קודש גדול יותר מכפלים משל חול

בימי יחזקאל: מנה של חול = 100 דינר = 25 שקל (20 גרה) דשל חול לעולם כ"ה סלעים

בימי חכמים: מנה חדש של קודש = 240 דינר = 50 שקל חדש (24 גרה)

בימי חכמים: מנה חדש של חול = 120 דינר = 25 שקל חדש (24 גרה) דשל חול לעולם כ"ה סלעים

ר"י - בימי יחזקאל הוסיפו שתות על המנה ועל השקלים:

מנה חדש של קודש = 240 דינר = 50 שקל חדש (24 גרה) = 60 שקל ישן (20 גרה)

מנה חדש של חול = 120 דינר = 25 שקל חדש (24 גרה) = 30 שקל ישן (20 גרה)

תוספות מסכת בכורות דף ה עמוד א ד"ה עשרים שקלים

1/3 מנה של הקדש אחר שנתוסף אחד משתות = 240 X 1/3 דינר = 80 דינר \ 4 דינר = 20 שקלים

מנה של חול = 100 דינר \ 4 דינר = 25 שקלים

1/4 מנה של קדש אחר שנתוסף קדש = 240 X 1/4 דינר = 60 דינר \ 4 דינר = 15 שקלים